

בענין: הקובלנה נגד הרוקחת ברנסי רולא

צו לפי סעיף 56 א' לפקודת הרוקחים (נוסח חדש) תשמ"א – 1971

גב' ברנסי רולא (להלן הנקבלת) היא רוקחת שעבדה בזמן הרלבנטי לקובלנה בבית מרקחת טייבה מרכז.

לפי האמור בקובלנה היא "גילתה אי יכולת ורשלנות גסה במלוי תפקידה כאמור בסעיף 56 (א) לפקודת הרוקחים (נוסח חדש) תשמ"א – 1976 (להלן הפקודה). הפעילות הבלתי תקינה הזו ארעה, לפי האמור בקובלנה, כשהנקבלת סיפקה לאביה של חולה שלקתה בסרטן (להלן החולה) תרופה עבור בתו בכמות העולה כהנה וכהנה על זו שהיה צריך לספק לה על פי המרשם. המדובר בתרופה המלווה טפול כימותרפי מתמשך שניתן לחולה.

הנקבלת היתה ערה לכמות הגדולה הנמסרת לאבי החולה, והיא, שלא היתה ערה להשתלשלות הדברים שקדמה להזמנת התרופה לבית המרקחת פנתה טלפונית לרוקח שטיפל בנושא זה, ושהזמין במסגרת טיפולו את התרופה. הלה אמר לה שעליה לתת את כל הכמות לאבי החולה.

ההנחה היתה שכוונת הרופא היא לספק את התרופה בכמות שתספיק למספר פעמים בהם יהיה על הנקבלת ליטול תרופה זו, והכל כדי שלא להטריח אותה או את אביה לבית מרקחת כל אימת שהיא תיזקק לתרופה.

הנחה זו היתה שגויה, ועיון במרשמים הרפואיים מכוחם הוזמנה התרופה, היתה חושפת את הטעות האמורה. מה שהיה צריך לספק לחולה היא כמות המספיקה לפעם אחת בלבד.

חוות הדעת מראה שהטעות, לפחות בחלקה, נובעת מכך שהיו בידי החולה שני מרשמים, אחד של ביה"ח והאחר של רופא המשפחה.

האחרון היה אמור להיות העתק של הראשון, ואולם הרישום שנעשה בו לא היה בהיר לחלוטין. מכל מקום, דעתה של הנקבלת נחה משעה שקיבלה את אישור הרוקח שטיפל בענין ושהזמין את התרופה.

לכך יש להוסיף שאבי החולה ידע, מנסיון העבר, את המינון שעל בתו לקחת, והיה גם בכך לשכנע את הנקבלת שההנחה שהרוקח נתן לה היא נכונה והגיונית.

הדברים התגלגלו מכאן ואילך כך, שמסיבות שלא הובררו נטלה החולה את כל הכמות הגדולה בפעם אחת. התוצאה היתה כאב בטן, אשפוז, ובסופו של דבר מוות. אומר כבר פה שלפי הנתונים

שהיו בפני הועדה שמונתה ע"י שר הבריאות ודנה בקובלתה, לא היה קשר סיבתי בין נטילת התרופה לבין המוות.

בעקבות הגשת הקובלנה מינה שר הבריאות ועדה, הכל כפי שמורה סעיף 56 (ב) לפקודה. הועדה דנה כאמור בפרשה, ובמסגרת זו שמעה את שיש לנקבלת לאמר. דבריה של הנקבלת שפכו אור מלא יותר על כל הסובב את הפרשה שלא מצא בטוי בקובלתה עצמה. ברור שעשה ב"כ הקובל הועלה שטענותיה העובדתיות של הנקבלת אודות הסובב את הפרשה, הכל כפי שתואר לעיל, הן נכונות.

לא הייתה מחלוקת בין הצדדים שגם בגסיבות חללו אשמה הנקבלת בהתנהגות שאינה הולמת רוקח. הטעם לכך, שמצא בטוי גם בחללטת הועדה הוא שרוקח הוא התוליה המקשרת בין הוראות המרשם הרפואי לבין אספקתה של התרופה והשימוש בה על ידי החולה. אופן השימוש אינו נמצא בידיעתו של החולה, והוא סומך על כך שהמרשם "מתורגם" כראוי על ידי הרוקח. בגסיבות כאלו האחריות המוטלת על רוקח היא אחריות עילאית. הוא יכול פעמים רבות להיות הגורם העיקרי המביא לחיים או מוות או במקרה הפחות קיצוני בין הבראה למחלה.

הועדה סברה שהנקבלת לא יצאה ידי חובה בפניה שעשתה לרוקח שטיפל בנושא. בלשון הועדה: "על הנקבלת היה לפעול בדיוק לפי האמור במרשם, וככל שהכתוב בו העלה ספק היה עליה לברר ספק זה עם הרופאים בכל מקרה היה על הנקבלת להזהיר את מי שקיבל מידוח את התרופה, ולציין על גבי האריזה מהו מספר הטבליות שעל המטופלת ליטול בכל פעם...".

שני הצדדים הסכימו שהנקבלת אשמה בהתנהגות שאינה הולמת רוקח, ושני הצדדים הסכימו כי בגסיבות המקרה כפי שפורטו לעיל האשם המוטל על הנקבלת אינו מהחמורים. אני הייתי מוסיף שזהו מקרה גבולי. המלצת הועדה הייתה להסתפק בנויפה.

אני מקבל את המלצת הועדה וטוף בקובלתה. הערה על כך תירשם בתיק.

23.2.11

נדען החם

נ. זילבר

נשיא (בדימוס) של ביהמ"ש המחוזי בירושלים